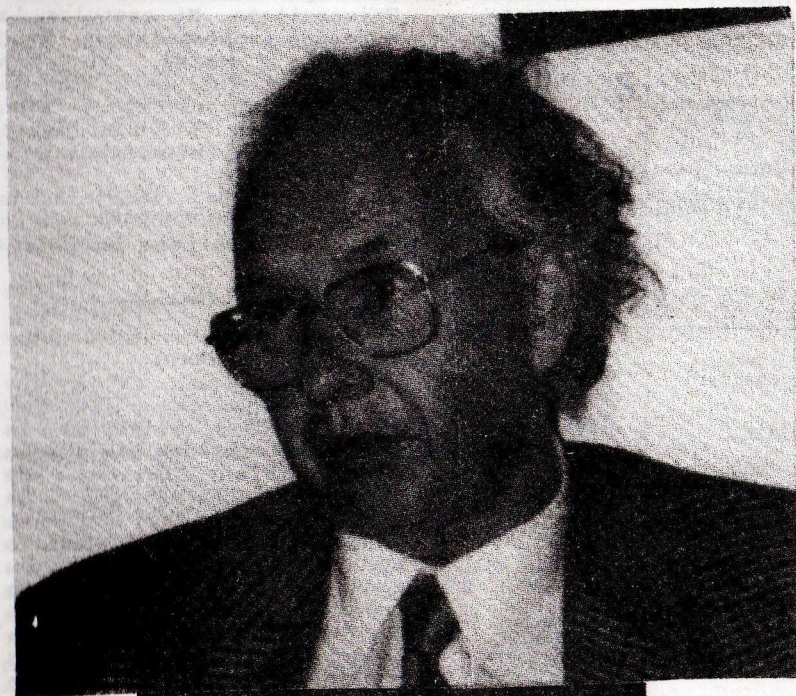

BULTENO DE VALENCIA ESPERANTO-FEDERACIO

N-ro 41, decembro 1995

La esperantista Nobel-Premio Reinhard Selten en Hispanio

Selten: Fidela al la idealo

BULTENO DE VALENCIA ESPERANTO-FEDERACIO

Gran Vía Fernando el Católico, 45- 3ª
Tno. 384 96 16 c/c Nº 0.017.830.370, Caja
Postal, Pz. España.
46008 VALENCIO (HISPANIO)

MEMBRAJ-ASOCIOJ:

Valencia Esperanto Grupo
Gran Vía Fernando el Católico, 45- 3ª
Tno 384 96 16 Fakso 384 96 16
BANCAJA Konto 0009.310.116.9604

Grupo Esperanto de Alicante
C/ San Fernando, 39, 03001 ALICANTE

Ĉiam Esperanto
C/ General Primo de Rivera, 6 CP 03360
CALLOSA DE SEGURA (Alicante)

Lumradio
Casa de Cultura, Blasco Ibáñez 8
46380 CHESTE (Valencia)

Asociación Juvenil "Juna Suno"
Avd. de la Vega 4-4º B
0330 ORIHUELA (Alicante)

Redaktoroj kaj kunlaborantoj:

VALE
Augusto Casquero

Kompostisto:

Augusto Casquero

NOTO: Pri la enhavo de la
artikoloj respondecas la
aŭtoroj mem.

Depósito legal V-1683-1983

N-ro 41, Decembro 1995.

Kovril-paĝo: REINHARD SELTEN

Li ricevis la Nobelpremion por Ekonomio dum la pasinta jaro 1994. Malnova kaj aktiva esperantisto, same kiel sia edzino, Selten estas membro de Germana Esperanto-Asocio, kaj Dumviva Membro de UEA. En 1982 li verkis en Esperanto, kune kun Jonathan Pool el Usono "Ĉu mi lernu Esperanton?" (enkonduko en la teorion de lingvaj ludoj). La verko aperis kiel dokumento de AIS-San Marino.

Lia specialiĝo estas la matematik-rilataj fakoj, oligoteorio, eksperimenta ekonomi-esploro kaj scienca lud-teorio.

Li venos fine de februaro 1996 al Murcio (Hispanio) por prelegi en la tiea Universitato. Ni gratulas la murciajn esperantistojn, kiuj sukcesis venigi al nia lando, en kunlaboro kun la Murcia Universitato, tiun gravan homon, pri kiu fieras la tuta esperantista movado.

(La biografiaj notoj estas prenitaj el "HEROLDO", kaj la foto el la bulteno ESPERANTO DE UEA).

CURSO DE ESPERANTO

.....

Ankoraŭ eblas aliĝi al la kurso de Esperanto kiu okazas en C.E.P.A. (Centro de Educación Permanente de Adultos) Reina Doña Germana, de la Generalitat. La adreso estas Avda. de la Constitución, 284, Valencia (ene de la belega monaĥejo San Miguel de los Reyes). La organizanto estas Eduardo Martínez kaj la profesoro Augusto Casquero. Telefon-numero 3658737. La klasoj okazas merkrede kaj vendrede je la 12-a horo.

ZAMENHOFA TAGO

*****

Kiel ĉiujare, Valencia Esperanto-Grupo festas la naskiĝtagon de la kreinto de Esperanto, Lazaro Ludoviko Zamenhof.

* * * 17-a DECEMBRO, dimanĉo * * *

La programo estos la jena:

11.30 matene: Oni surmetos laŭran kronon al la memorplato pri D-ro Zamenhof, ĉe la samnoma strato.

12.00 matene: Esperanta parolado en la sidejo de nia grupo, G.V. Fernando el Católico 45, 3-a.

14.00 : Bankedo ĉe la restoracio "BUFFET LIBRE MESTALLA" (Avenida Blasco Ibáñez 18, telefonnumero 3934261, fronte al la Fakultato pri Medicino). Antaŭ la restoracio haltas la aŭtobusoj 12, 41 kaj 80, kaj proksime haltas ĉiu aŭtobuso iranta al la Universitato). Bonvolu KONFIRMI vian ĉeeston, 3849616.

La kosto de la bankedo estas 1.100 pesetoj po persono, kaj 600 por infanoj (aparte trinkaĵoj). Ni havos lokon rezervitan. Gravus akurateco por ne perdi tiujn lokojn. Ĉar temas pri libera bufedo, eblas manĝi senlime, laŭ propra elekto.

VENONTAJ PRELEGOJ

20-a de decembro, 19.30: Prelego, fare de nia samideano Alberto Bermell, kun la titolo

"ĈEĤIO: LA LANDO DE LA VENONTA UNIVERSALA KONGRESO".

Ĉar samideano Bermell dum longa tempo loĝis en tiu lando, tre bone li klarigos al ni pri la beleco kaj ĉefaj trajtoj de Ĉeĥio.

10-a januaro, 19.30: Prezento kaj leciono de la nova kaj moderna metodo de instruado de Esperanto, la jam famega "MAZZI", fare ankau de Alberto Bermell, kun la projekciado de ties videofilmo.

<<MAZZI>> estas alloga instrumaterialo por lerni lingvojn. Ĝi komenciĝis ĉe la angla, daŭris en aliaj lingvoj, kaj nun ni povas havi ĝin por lerni E-on. Tiu vidbendo jam trapasis la tutan mondon, kaj en Seulo, dum la Universala Kongreso, estis prezentita la unua leciono en E-o. En Tampere oni komencis distribui la tuton al la mendintoj.

Tiuj kiuj deziras havi ekzempleron, povas ĝin mendi al Miguel Gutiérrez Adúriz, telefono 942 260058 aŭ per letero al li, strato Floranes, 57-20 C, 39010 SANTANDER

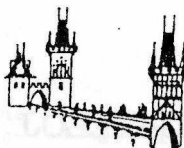
RENKONTIĜOJ KAJ KONGRESOJ EN LA VALENCIA KOMUNUMO

1	1909	Postkongreso de la 5-a Universala Kongreso		
2	1922	Kunveno de la Levantena Esperantista Federacio	1	1
3	1923	3-a Hispana Kongreso de Esperanto		
4	1924	2-a Kongreso de Levantena Esperantista Federacio en Chte	2	2
5	1925	3-a Kongreso de Levantena Esp. Federacio en Liria	3	3
6	1928	15-a Kataluna kongreso de Esperanto en Vinaros		
7	1934	14-a Kongreso de SAT en Valencia		
8	1952	13-a Hispana Kongreso de Esperanto en Valencia		
9	1958	19-a Hispana Kongreso de Esperanto en Castellón		
10	1964	30-a Kongreso de IKUE en Valencia		
11	1964	25-a Hispana Jubilea Kongreso de Esp. en Valencia		
12	1970	2-a Valencia Renkontiĝo en Gandía	4	
13	1971	31-a Hispana Kongreso de Esperanto en Alicante		
14	1976	4-a E-Renkontiĝo Alicante-Valencia en Cullera	5	4
15	1980	14-a Esp. Renkontiĝo de la Orienta Hispana Regiono	6	14
16	..	4-a HEJS-Tendaro en Gandía		
17	1981	9-a Valencia Esperanta Renkontiĝo en Buñol	7	
18	1982	10-a Valencia Esp. Renkontiĝo en Castellón	8	
19	1983	11-a Valencia Esp. Renkontiĝo en Elda	9	
20	..	7-a HEJS-Tendaro en "Esperanto Oazo" de Gandía		
21	1984	12-a Valencia Esperanto Renkontiĝo en Manises	10	
22	1985	13-a Valencia Esperanta Renkontiĝo en Alcoy	11	
23	1986	14-a Valencia Esperanta Renkontiĝo en Chte	12	
24	1988	48-a Hispana Kongreso de Esperanto en Valencia		
25	1989	Regiona Kunveno: Murcio kaj Valencia en Elche	13	
26	..	17-a Valencia Esperanta Renkontiĝo en Alicante	14	17
27	1990	1-a Kongreso de VEF kaj Murcio en Benicassim	15	18 5
28	1991	2-a Kongreso de VEF kaj Murcio en Murcia	16	19 6
29	1992	3-a Kongreso de VEF kaj Murcio en Callosa de Segura	17	20 7
30	1993	4-a Kongreso de VEF kaj Murcio en Chte	18	21 8
31	..	78-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO en Valencia		
32	..	27-a KONFERENCIO DE ILLEI en Valencia		
33	..	28-a INTERNACIA INFAMA KONGRESITO en Alborache (Valencia)		
34	1994	5-a Kongreso de VEF kaj Murcio en Castellón	19	22 9
35	1995	6-a Kongreso de VEF kaj Murcio en Alquerías (Murcia)	20	23 10
36	..	1-a Pranca-Iberia Junulara Konferenco, Rocafort(Valencia)		

Venonta kongreso

37	1996	7-a Kongreso de VEF kaj Murcio en Valencia	21	24	11
----	------	--	----	----	----

PRAGO

81-a UNIVERSALA
KONGRESO
DE ESPERANTO
20-27 julio 1996
Prago, Ĉeĥa Respubliko

GRUPO ESPERANTO DE VALENCIA ORGANIZAS KARAVANON AL PRAGO

*****

Por ĉeesti la UK-n en Prago, Grupo Esperanto de Valencia klopodos organizi karavanon. Laŭ informoj de diversaj vojaĝagentejoj la kosto, proksimuma, estos la jena:
ELEKTO 1 (per aŭtobuso):

Foriro: 14-a de julio 1996. Haltoj por dormi en Niza (Francio) kaj Venecia (Italio), en hoteloj kun matenmanĝo. Alveno en Poprad (Slovakio) la 16-a de julio. Tie partopreno en la 6-a Internacia Esperanto-Kongreso, kaj 6-a Eŭropa Esperanto-Forumo. Tie estos prezentataj la 7-an Internacian Esperanto-Kongreson kaj 7-an Eŭropan Esperanto-Forumon, kiu okazos en Valencio en la jaro 1997. En Poprad ni restos ĝis la 20-a de julio, kaj ni havos la eblecon ĝui la naturajn mirindaĵojn de tiu belega lando, en esperantista etoso, kun ebleco partopreni diversajn belajn ekskursojn. Tie la restado estos en plena pensiono, kaj estas inkluzivita la kongreskotizo. La 20-a de julio ni alvenos en Praga, kie ni restos en hotelo kun matenmanĝo ĝis la 28-a. Post la fino de la UK ni foriros al Hispanio, denove per nia aŭtobuso, kun haltoj en hoteloj por dormi, kun matenmanĝo, en Zurich (Svislando) kaj Nimes (Francio). Alveno la 30-a de Julio. La prezo estos ĉirkaŭ 60.000 pesetoj. Ni ankoraŭ serĉas pli bonajn prezojn, kvankam ĉi tiu estas sufiĉe malalta.

ELEKTO 2 (per aviadilo)

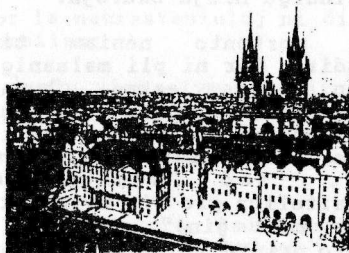
Foriro el Valencio per aŭtobuso la 20-a de julio. Alveno en Barcelonon, kaj foriro al Prago per aviadilo, kun alveno la sama tago. Restado en Prago, en hotelo kun matenmanĝo.

La 28-a de julio foriro el Prago per aviadilo al Barcelono, kaj el Barcelono al Valencio per aŭtobuso. Prezo ĉirkaŭ 73.000 pesetoj. Ĉi tiuj prezoj estas por 40-persona grupo.

Se ni ne sukcesas atingi tiun kvanton la prezo po persono plialtiĝus, aŭ tute ne eblus organizi la karavanon, irante ĉiuj al Prago unuope.

Pro tio ni petegas ke tiuj kiuj interesiĝas pri la vojaĝo kontaktu nin tuj en Valencio, telefonnumero 3849616.

KONSILO: Tiuj kiuj deziras ĉeesti la kongreson, se deziras ŝpari monon, aliĝu antaŭ la fino de decembro al la UK. Por tiuj kiuj ne estas membroj de UEA, fariĝu almenaŭ Membro kun Jarlibro, kaj ankaŭ ili ŝparos monon.

AMUZAJ BAGATELOJ PRI MEDICINO

Mikaelo Unamuno (1864 - 1936).

La mondo ne estas hospitalo, kvankam tio ja similas. Kaj ni, kiam okaze malsanas, estas ne kazoj sed homoj. Tial, la kuracisto estu antaŭ ĉio psikologo t.e. mensogulo, aŭ trompisto, kio praktike estas la samo. Ĉar bona kvalito de la kuracisto konsistas en tio: trompi ruze sian malsanulon. Kompreneble se tiu konsentas.

Miguel de Unamuno.
por Victorio Macho.

Eĉ ni povas diri ke la plej kuraciga virto estas la trompo mem. Vero estas ĉiam ne agrabla eĉ tragedia fakto. Tial ni klopodas kaŝi ĝin per arta ĉemizo ĉar ĉu por kio taŭgus la logiko sen stetiko? Des pli ke la plej trafa masko de la morto estas skeleto, tute kovrita en reĝa mantelo brodita aŭ ornamita per brilaj diamantoj ke blindigu niajn okulojn.

Al mortonto neniam tion eldiru, ĉar ni pli malsanigus lin. Ne estas humane turmenti, amarigi eĉ eble mallongigi la vivon de tiu ulo, ĉiam frato nia. Mortu li, sed senkonscie. "Malfeliĉa pro sia mizero kaj pro koni ĝin!", asertas la horo pri Edipo, kiu apertinte la okulojn antaŭ la Vero, li

mem ilin vundis per fibuloj de l'vesto de sia samtempe patrino kaj edzino, la malfeliĉa Jokasta.

Sed ĉu oni povas esti malfeliĉa senkonscie? Duns Scoto instruis nin pri la "ne konata feliĉo de la feliĉa homo". Sed tio estas teologia jigo tiom terura kiom Sfinkso aŭ Edipo mem.

Mensogi kaj trompi estas do, la plej altaj kvalitoj de la bona kuracisto ĉar li ĉiam devas vigligi sian malsanulon. Kaj kiel tion fari sen trompo kaj mensogo? Sed atentu! la malsanulo povas esti terure suspektema aŭ skrupulema. Estas malsanuloj kiuj eĉ zorge timas la morton! Kia skandalo! Nur la junuloj sentas sin senmortaj kvankam,

Juan Duns Scot

honte, tion prisilentas. Malsanulon mi konis kiu havis teruran suspekton t.e. ke la morto alvenos lin dormantan. Kaj tiome terura deliro ne allasis lin dormi ĝis la ĉioscia Naturo solvis mirige tiun problemon kaj li finfine ekdormis, sed... "sonĝante ke li vigladis".

Same kiel multfoje, la plej

bona kuracilo estas ne medikamento sed la boteleto-etikedo ĝin enhavanta. La kuracistoj nun eltrovis mirindan vorton vere vera panaceo. Ĉar la vorto, jen parola jen skriba, havas povon kuraci. Kaj (preterlasante proverbon laŭ kiu la kuracisto akompanas la homon al la tombo per grekaj vortoj, dum la pastro faras la samon, sed latine) tiu panacea vorto estas "Neŭrastenio", kiu signifas "nenion", mi ja povas tion atesti kaj kompreneble, signifikante nenion ĝi signifus ion ajn.

"Neŭrastenio" estas do, scienca, aŭ eble pseudo-sciencia, formulo por trompi, kaj eĉ la "pseudo" havas grandan kuracigan valoron. Tial ĉiam ekzistas malsano A kaj pseudomalsano A, kiuj nur diferencas en tio: la unua mortigas sed la dua certe ne. Kaj kiam la malsano evoluas ĝis morto, tiam perdas la "pseudon". Tiele: falo el turo, estas nur "falo" se la falanto mortiĝas. Se la falanto ne mortas, malgraŭ li restos lama aŭ kripla, tiam li suferis ne je "falo" sed je "pseudofalo".

- Bah! Vi suferas nur je neurastenio!

Tio simple signifas ke la kuracisto scias nenion pri sia malsanulo aŭ intence volas ignori lin. Aliflanke, ĝoje restas la malsanulo kun sia "neurastenio" eĉ povas fieri pri ĝi, ĉar per ĝi eblas atingi famon.

Kaj kio pri la kuracado? La kuracisto ne kuracas sed trompas, ĉar prope ĉiuj malsanuloj, per si mem, estas ne kuraceblaj. La Scienco ĉiam stagnas ĉe la diagnozo. Kontraŭe la kuracado

apartenas ne al Scienco sed al Arto kaj evidentas ke la plej bona manifestado pri Arto estas trompi kaj mensogi.

La Scienco nur serĉas leĝojn kaj kialojn laŭ kiuj la okazoj evoluas, sed la malsanulo - grandega egoisto - ne trovas konsolon aŭ mildigas sian doloron nur sciante la kaŭzon aŭ naturon de sia malsano kiu preskaŭ ĉiam estas la vivo mem, ĉar ne jigu la kapon: "La morto devenas de la vivo".

Johann Christoph
Friedrich von Schiller

Medicino studas kazojn sed ne homojn. Estas ŝablonaĵoj kaj belaj kazoj sed la plej belaj kazoj kutimas esti malbelaj por kiuj ilin suferas kaj mi scias apenaŭ ĉu estas granda konsolo morti je originala aŭ ankoraŭ ne konata malsano.. Ĉu la kuracado? La kuracado konsistas en tio: kredi la malsanulon ke li, eĉ poiome, resaniĝas kaj ankoraŭ ne mortas.

Por la neurasteniuloj ni ĉiam konsilas:

- Ŝanĝu vian vivmanieron: Ne fumu, ne trinku!

Kaj se nia kontraŭstaranto asertas:

- Sed doktoro, mi neniam fumas eĉ apenaŭ trinkas.

Tiam ni respondu:

-Nu, kial ne? Trinku do kaj fumul!

Kuracisto kiu tiel kondutas ĉiam pravas. Kaj malgraŭ la neurasteniulo scias ke sia malsano estas nur "vorto" kiu almenaŭ permesas lin pasumi la vivon, li ĉiam deziras esti trompata, ĉar ĉiuj homoj tion deziras. Neniu kredas je sia kuracisto, sed kiam ni sentas nin malsanaj, ni vokas lin por ke li helpu, trompu kaj kredigu nin ke ni ankoraŭ ne mortas, kaj el tio rezultas ke la Medicino estas la plej profunda Scienco el la vivo, sed nur tiu de homoj, ne tiuj de kazoj; la vera Medicino estas do, trompiga, ne diagnoza.

Rimarkante ĉi-ĉion t.e. kazojn, homojn, sciencon, arton, diagnozon, trompon, medicinon k.t.p. kuracisto, amiko mia, studas nun kion li baptis per "Pseudo-neurastenio" verŝajne privata posedo de kiuj ne trovas konsolon antaŭ la Vero

kaj malgraŭ ĉiam deziras esti trompataj ĉi-ĉion ili neniam kapablas plenumi. Al tiuj mi rekomendus legi al Kant por ke ili plonĝu en pura racio kaj sonĝu ke la morto neniam alvenos ilin dormantajn.

Sed ĉu gravas morti tiel aŭ tiel ĉi?. Mi respondas simple: ĉu gravas morti? Schiller, milita kuracisto, konsilis nin: ĉu vi timas la morton? Ĉu vi deziras senmorti? "Vivu en Tuto!" "Kiam vi forpasos Ĝi restas!" "Vivu en Tuto!"... mirinda konsilo! Tio signifas... signifas... kion signifas? ĉar mi ne komprenas!

Nu, ni resumu: se vi havas nur saĝon, vi ne povas suferi je ĝi. Se vi estas nur cerbo, vi ne suferos je tio nomata "Neurastenio". Sed la koro... ho! la koro! Estas aferoj pri kiuj ni ne parolu. Kaj ni ne parolos pri la koro, ĉar se ni tion farus ĉi-bagateloj perdus sian amuzon.

Traduko de VALE

(daŭrigo...)

La "paeljo" estas abunda agrabla kaj bongusta manĝaĵo kiu ellasas ĉirkaŭ siaj manĝantoj, fratiĝon kaj amikecon kaj mi povas atesti ke en ĉiuj E-o grupejoj de la valencia Komunumo pendas ĉe la muroj grandega pato por paeljo-kuirado.

La plej tikla sekreto estas la "fajro" kiu ĉiam devas esti ĝuste kontrola-ta de la kuiristo. Mi ŝatas daŭrigi tiun agadon dum unu kaj duon-horon sed aliaj preferas mallongigi ĝin dum nur dudek minutoj.

Unue ni fritas kreskaĵojn, legomojn kaj viandojn kiujn paelloj povas esti: koko, kuniklo, anaso aŭ knedoj de hakita viando kun dispecigita aŭ muelita pano. Poste ni plenigas la tutan paton je akvo kaj atendas por boligi ĝin, enjetante sekve, helikojn kaj rizon kiuj same ol iam ili naskiĝis en akvo, mortas hodiaŭ en akvo. Rosmareno kaj safrano povas taŭgi por spicoj.

Sed laŭ ĝenerala opinio la ĉefa afero estas la renkontiĝoj kaj kunvenoj, en kiuj ĉiuj personoj kolektiĝas, ĉiam gaje kaj harmonie, eble tial ke «Ĉiuj metas la kuleron en la saman teleron».

Valencio Septembro 1994

Fotoj J. Mª Añó Montagud

Verkis J. Añó Belda

Tajpis J. Mª Añó Peña

SALOU, de la 9-a ĝis la 12-a de Novembro 1995

De la 9-a ĝis la 12-a de novembro, tre bone aranĝita de niaj katalunaj samideanoj, kun la honora presidanteco de la Honorinda Moŝto Jordi Puĵol, okazis en Salou (Tarragona) la 4-a Kongreso de Hispana Esperanto Federacio.

Kiel citindaj decidoj de la Ĝenerala Kunveno, ni povas mencii la jenajn:

1.- Okazigi la venontajn kongresojn de HEF, por la jaro 1996 en Murcio, kaj por la jaro 1997 en Valencio (ene de la Eŭropa Esperanto Forumo).

2.- Nomumi novan sekretarion, al la aktiva samideano Manuel Parra, de Segovia, kaj novan direktoron de HEF al Augusto Casquero.

3.- Altiĝi la HEF-kotizojn 10%.

4.- Lanĉi kampanjon por atingi almenaŭ entute 1.000 membrojn, kio rajtigus HEF-n havi 2 komitatanojn ĉe U.E.A. Tio efike helpus por plibonigi la ekonomion kaj funkciadon de HEF.

5.- Lanĉi kampanjon por informi la hispanajn eŭro-parlamentanojn pri E-o, kaj konvinki ilin apogi la Internacian Lingvon en la Eŭropa Parlamento.

6.- Preni sur sin la respondecon, pere de la CO en Madrido de la ĉefdelegiteco de UEA.

7.- Serioze serĉi novan ILEI-n delegiton en Hispanio, ĉar la antaŭa ne plu restos en tiu posteno. Ni profitas ĉi tiun artikolon por informi ke d-ro Tarín prenis sur sin ĉi tiun gravan respondecon. Ĉi tiu estas unu el la plej gravaj taskoj de nia movado, okupiĝi pri organizado de la instruado de nia lingvo.

8.- Aljuĝi du gravajn premiojn: Premion "Klara Silbernĉik", por Maribel Alonso, edzino de Juan

Carlos Ruiz, nuntempa prezidanto de Madrida Esperanto Liceo, kaj la premion de Fundación Esperanto, por la traduko el hispana verkisto de la 20-a jarcento, aljuĝita al la hungara esperantisto Istvan Ertl, redaktoro de "Esperanto", pro la traduko de "La adiaŭo", de Ignacio Aldekoa.

9.- Pri la financa situacio de HEF, la tuta ĉeestantaro deklaris esti kontentaj. Nuntempe, ĉefe pro la bona financa rezulto de la UK en Valencio, HEF havas kapitaletan. Estis proponite dum la kunveno investi parton el tiu kapitalo por aĉeti malgrandan ejon, en Valladolid, por meti en ĝi la stokojn de Libroservo, kio samtempe estos bona afero por konservi la kapitalon, kaj aldone uzi ĝin tiucele.

La membroj de la Valencio grupo ludis ankaŭ aktivan rolon ene de la programo. Pascual Pont prelegis pri la interesa temo "La transa lingvo", kaj Augusto Casquero pri "Slovakio: Natura paradizo en centra Eŭropo", kun projekciado de lumbildoj.

Tre grava kaj sukcesa estis la prezentado de novaj libroj, inter kiuj ni nepre devas citi "Lirikaj perloj de Al-Andalus"-n, verkita de Marco Botella, kelkajn novajn eldonaĵojn de Sferoj kaj aliajn librojn pri fantasto kaj scienc-fikcio, de Miguel Gutiérrez Adúriz, novan kaj modernan E-o-lernolibron, de la sama aŭtoro, libron de Giordano Moya, ktp.

Kompreneble, ene de la programo, okazis diversaj aliaj eroj, kiel prelegoj, kunsidoj, ktp, kiuj estos pli amplekse traktataj en la HEF-bulteno "Boletín".

1-a JUNULARA KONFERENCO FRANCA- IBERIA

Dum la pasinta oktobro okazis en Rocafort (Valencio) la 1-a Junulara Konferenco Franca-Iberia de Esperanto, organizita de Valencia Junulara Asocio de Esperanto, en Casal d'Esplai "L'Horta", cedita senpage de la valencia urbestro por tiu evento. Ĉeestis deko da reprezentantoj de diversaj lokaj asocioj, de Portugalio, Francio, kaj diversaj hispanaj regionoj, kun la celo impulsi la interŝanĝon kaj la interkomunikadon pere de la internacia lingvo inter la gejunuloj el ĉi tiu mondoparto, kaj ankaŭ kun aliaj landoj. Ĉiele oni interkonsentis interalie, starigi, ankaŭ por ĉi tiu regiono, teleinformatikan reton da uzantoj de Esperanto, ene de la konata Internet, same kiel la jam ekzistanta je monda skalo.

Krome, estis tie difinita tuta kalendaro da aktivajoj, kiel renkontiĝoj kaj laborbrigadoj, en la Iberia Duoninsulo kaj suda Francio. Inter ili elstaras la Somera Internacia Kurso, kiu okazos en Valencio, de la 12-a ĝis la 19 de aŭgusto 1996.

Alberto Bermell

=====

\$ UEA DENOVE TROIGAS \$

.....

Kiel kutime, por la venonta UK en Prago, UEA, "helpante" la kongresanojn, ofertas hotelprezojn pli altaj ol tiuj kiuj ĉiu lerta kongresano povas ricevi mendante per si mem aŭ simple mendante en kiu ajn vojaĝagentejo.

La altaj prezoj ĉiam ofertataj de UEA estas grava diskriminacio, ĉar en la landoj, ni diru, "malriĉaj", aŭ laŭ la ofta esprimo de niaj altranĝuloj, "nepagipovaj landoj" nur malmultaj esperantistoj

sukcesas pagi aliĝkotizon kiu superas la tutan monatan salajron. Krom tio, anstataŭ helpi ilian partoprenon al la UK-j, serĉante, almenaŭ por la esperantistoj el tiuj landoj, malmultekostajn loĝejojn aŭ favorajn prezojn, kio devus esti la celo kaj devo de UEA kaj de la lokaj organizantoj (ĉiam sub la rigidaj ordonoj de la CO), ili interesiĝas nur pri la altaj maklerajoj atingebaj en la pli kostaj loĝejoj. Malmultekostaj loĝejoj ne donas altan maklerajon, sed donas laboron al la organizantoj. Prefere forgesi pri ili.

Kaj kion diri rilate la Infanan Kongreseton. Kotizo kostas ĉirkaŭ 30.000 pesetojn, kio estas dumonata salajro en orienta Eŭropo. Malfacile infanoj, estonteco de nia movado, povas ĉeesti. Certe en Ĉeĥio, malmultekosta lando, eblas atingi kondiĉojn pli favoraj por la esperantista infanaro. Tamen, "negoco estas negoco". Feliĉe ne ĉiuj en nia movado havas tiujn problemojn. Estraranoj de UEA, kaj kelkaj deĵorantoj almenaŭ de "nia" Centra Oficejo de UEA, havas la okazon, dum la UK-j, loĝi senpage, dankon al la kotizoj kaj maklerajoj atingitaj el la kongresanara poŝto, en la plej elegantaj kaj altnivelaĵ hoteloj, kion ili sendube meritas. Sed, ĉu tio havas ian rilaton kun la "Interna ideo" de Zamenhof?. Pri tio ni havas kelkajn dubetojn. Lukso troas en la UK-j dum multaj samideanoj ne sukcesas, almenaŭ unu fojo en la vivo, partopreni. Kaj jen demando: Ĉu esperantistoj devas servi la asociojn aŭ niaj asocioj devas servi la esperantistojn?

La redaktistaro

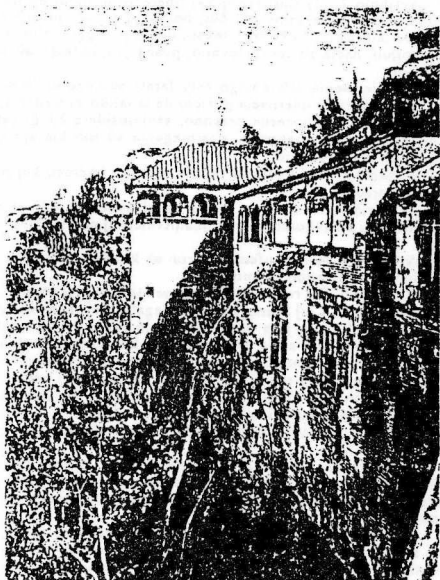
LIRIKAJ PERLOJ DE AL-ANDALUS

Antonio Marco Botella, unu el niaj plej elstaraj verkistoj, aperigis libron kun la titolo "Lirikaj Perloj de Al-Andalus".

Ĝi estas unu el la plej gravaj verkoj de hispana aŭtoro, kaj ni ĉiuj devas diskonigi la verkon inter esperantistoj kaj ne esperantistoj. Ni, anstataŭ fari recenzon, prenos kelkajn vortojn de la libro, kiuj sufiĉe klare parolas al ni pri la enhavo:

"Lirikaj Perloj de Al-Andalus estas serioza studo pri la muzulmana Hispanio (711-1492). En ĝi aperas la biografioj de la plej gravaj poetoj de tiu periodo, spicitaj per anekdotoj kaj priskriboj de politikaj eventoj okazintaj en la plej rafinita civilizacio tiama de Okcidento, nome Al-Andalus, bedaŭrinde ne sufiĉe konata. Kelkaj eroj de la nuna verko, unua en Esperanto pri tiel interesa temo, liveras al la leganto la impreson, ke oni legas rakontojn el la MIL KAJ UNU NOKTOJ, kvankam temas ja rigore pri historio...

Nur ĝeneraltrajte mi volis skizi per ĉi Enkonduko kelkajn aspektojn de la preskaŭ legenda lando nomata Al-Andalus, kun profiloj vere unikaj, kaj aldoni, ke tiuj pripoeziaj valoroj ne estis la solaj laŭdindaj kaj konindaj de nia lando en tiu epoko. Al-Andalus estis tio kaj multe pli. Unu el ĝiaj plej eminentaj filoj, la granda poeto Ibn Jafayya, dediĉis al ĝi jenajn versojn plenajn de amo kaj fervoro:

Kombo-ĉambro en Alhambro

AL-ANDALUS, ETERNO-PARADIZO

Ho vi, gent' de Al-Andalus,
kiel vi feliĉa estas!:
Akvo, ombroj, rojoj, arboj,
tia paradiz' eterna
nur en ĉi patri' ekzistas,
en alia lok' ne eblas.
Se mi devus ja elekti,
tiun ĉi, vi estu certa,
ke elektus mi plezure,
ĉar ne estas land' pli bela!
Ho, ne timu! en l' infero
oni ja ne pun-enfermas
la personojn nun ĝuantajn
paradizon plej eternan.

Antonio MARCO BOTELLA

Universala Deklaracio de homaj rajtoj (UN)

de la 10-a de Decembro 1948

Artikolo 1. Ĉiuj homoj estas denaske liberaj kaj egalaj laŭ digno kaj rajtoj. Ili posedas racion kaj konsciencon, kaj devus konduti unu al alia en spirito de frateco.

Artikolo 2. (1) Ĉiuj rajtoj kaj liberecoj difinitaj en tiu ĉi Deklaracio validas same por ĉiuj homoj, sen kia ajn diferenco, ĉu laŭ raso, haŭtkoloro, sekso, lingvo, religio, politika aŭ alia opinio, nacia aŭ socia deveno, posedaĵoj, naskiĝo aŭ alia stato.

(2) Plie, nenia diferencigo estu farata subaze de la politika, jurisdikcia aŭ internacia pozicio de la lando aŭ teritorio, al kiu apartenas la koncerna persono, senkonsidere ĉu ĝi estas sendependa, sub kuratoreco, nesureganta aŭ sub kia ajn alia limigo de la suverenecon.

Artikolo 3. Ĉiu havas la rajtojn je vivo, libereco kaj persona sekureco.

Artikolo 4. Neniu estu tenata en sklavenco aŭ servuteco; sklavenco kaj sklavkomerco estu malpermesitaj en ĉiuj siaj formoj.

Artikolo 5. Neniu suferu torturon aŭ kruecan, nehuman aŭ sendignigan traktadon aŭ punon.

Artikolo 6. Ĉiu rajtas esti ĉie agnoskita jure kiel perso.

Artikolo 7. Ĉiuj homoj estas jure egalaj, kaj rajtas sen diskriminacio al egala jura protekto. Ĉiujn rajtas ricevi egalan protekton kontraŭ kia ajn diskriminacio, kiuj kontraŭas tiun ĉi Deklaracion, kaj kontraŭ kia ajn instigo al tia diskriminacio.

Artikolo 8. Ĉiu rajtas ricevi de la kompetentaj naciaj tribunaloj efikan riparon pro agoj, kiuj kontraŭas la fundamentajn rajtojn, kiujn li havas laŭ la konstitucio aŭ la leĝoj.

Artikolo 9. Neniu suferu arbitracian arestojn, malliberigon aŭ ekzilon.

Artikolo 10. Ĉiu en plena egaleco rajtas je justa kaj publika proceso antaŭ sendependa kaj senpartia tribunalo, por prijuĝo de liaj rajtoj kaj devoj kaj de kiu ajn kriminala akuzo kontraŭ li.

Artikolo 11. (1) Ĉiu akuzita pro punecbla fero rajtas, ke oni supozu lin senkulpa, ĝis oni pruvas laŭleĝe lian kulpon en publika proceso, en kiu li ricevis ĉiujn garantiojn necesajn por sia defendo.

(2) Neniu estu konsiderata krimkulpa pro kia ajn ago aŭ neago, kiu ne konsistigas punecblan fero, laŭ nacia aŭ internacia juro, en la tempo, kiam ĝi estis farita. Same tial, ne estu aljuĝita pli severa puno ol tiu, kiu estis aplikenda en la tempo, kiam la punecbla fero estis plenumita.

Artikolo 12. Neniu suferu arbitran intervenon en siajn privatecon, familion, hejmon aŭ korespondadon, nek atakojn kontraŭ sia honoro aŭ reputacio. Ĉiu rajtas ricevi juran protekton kontraŭ tiaj intervenoj aŭ atakoj.

Artikolo 13. (1) Ĉiu havas la rajton libere moviĝi kaj loĝi interne de la limoj de kiu ajn ŝtato.

(2) Ĉiu rajtas eliri el kiu ajn lando, inkluzive la propran kaj reveni en sian landon.

Artikolo 14. (1) Ĉiu rajtas peti kaj ricevi en aliaj landoj azilon kontraŭ persekuto.

(2) Tiu rajto ne estas alvokebla en kazoj de persekutaj akuzoj malfalse levitaj pro ne-politikaj krimoj aŭ pro agoj kontraŭ la celoj kaj principoj de Unuiĝintaj Nacioj.

Artikolo 15. (1) Ĉiu rajtas havi ŝtataneccon.

(2) Al neniu estu arbitre forprenita la ŝtataneco, nek rifuzita la rajto ŝanĝi sian ŝtataneccon.

Artikolo 16. (1) Plenaĝaj viroj kaj virinoj, sen ia ajn limigo pro raso, nacieco aŭ religio, rajtas edziĝi kaj fondi familion. Iliaj rajtoj estas egalaj koncerne la geedziĝon, dum la geedzeco kaj koncerne ekседziĝon.

(2) Geedziĝo okazu sole laŭ libera kaj plena konsento de la geedziĝantoj.

(3) La familio estas la natura kaj fundamenta grupunu de la socio, kaj ĝi rajtas ricevi protekton de la socio kaj de la ŝtato.

Artikolo 17. (1) Ĉiu rajtas propraĵeti havaĵojn kaj sola kaj en asociigo kun aliaj.

(2) Al neniu estu arbitre forprenita lia propraĵeto.

Artikolo 18. Ĉiu havas la rajton je libereco de penso, konscienco kaj religio; tiu ĉi rajto inkluzivas la liberecon havi opiniojn sen intervenoj de aliaj, kaj la rajton peti, ricevi kaj komuni informojn kaj ideojn per kiu ajn rimedo kaj senkonsidere pri la landlimoj.

Artikolo 20. (1) Ĉiu havas la rajton je libereco de pacema kunvenado kaj asociiĝo.

(2) Neniu estu devigita aparteni al socio.

Artikolo 21. (1) Ĉiu homo rajtas partopreni la regadon de sia lando, aŭ rekte aŭ pere de libera elektita reprezentantoj.

(2) Ĉiu rajtas je egala aliro al publika servo en sia lando.

(3) La volo de la popolo estu la bazo de la aŭtoritato de la registaro; tiu volo estu esprimita per regulaj kaj aŭtentikaj elektoj, kiuj okazu per universala kaj egala balotaro, kaj per sekreta voĉdono aŭ ekvivalentaj liberaj voĉdonaj proceduroj.

Artikolo 22. Ĉiu, kiel membro de la socio, havas rajton je socia sekureco kaj povas postuli la realigon, per naciaj klopodoj kaj internacia kunlaboro, kaj konforme al la organizo kaj disponeblaj rimedoj de ĉiu ŝtato, de tiuj ekonomiaj, sociaj kaj kulturaj rajtoj, kiuj estas necesaj por lia digno kaj por la libera disvolviĝo de lia personeco.

Artikolo 23. (1) Ĉiu havas rajton je laboro, je libera elekto de sia okupo, je justaj kaj favoraj laborkondicioj kaj je protekto kontraŭ senlaboreco.

(2) Ĉiu, sen ia ajn diskriminacio, rajtas ricevi egalan salajron por egala laboro.

(3) Ĉiu, kiu laboras, rajtas ricevi justan kaj favoran kompenson, kiu certigu por li mem kaj por lia familio ekziston konforman al homa digno, kaj kiun suplementu, laŭ necese, aliaj rimedoj de socia protekto.

(4) Ĉiu rajtas formi kaj aliĝi sindikatojn por protekto de siaj interesoj.

Artikolo 24. Ĉiu havas rajton je ripozo kaj libertempo, inkluzive racion limigon de la laborhoroj kaj periodajn lertojn kun salajro.

Artikolo 25. (1) Ĉiu havas rajton je vivnivelo adekvata por la sano kaj bonfarto de si mem kaj de sia familio, inkluzive de nutraĵo, vestaĵoj, loĝejo kaj medicina prizorgo kaj necesaj sociaj servoj, kaj la rajton je sekureco en okazo de senlaboreco, malsano, malkapablo, vidineco, maljuneco aŭ alia perdo de la vivrimedoj pro cirkonstancoj ekster sia povo.

(2) Patrineco kaj infanececo rajtigas al specialaj prizorgoj kaj helpo. Ĉiuj infanoj, egale ĉu ili naskiĝis en aŭ ekster geedzeco, ricevu saman socian protekton.

Artikolo 26. (1) Ĉiu havas rajton je edukigo. La edukado estu senpaga, almenaŭ en la elementa kaj fundamenta stadioj. La elementa edukado estu deviga. La teknika kaj porprofesia edukado estu ĝenerale skirebla, kaj pli alta edukado estu egale skirebla por ĉiuj laŭ ties meritoj.

(2) Edukado celu la plenan disvolvon de la homa personeco kaj plifortigon de la respekto al la homaj rajtoj kaj fundamentaj liberecoj. Ĝi kreskigu komprenon, toleron kaj amikecon inter ĉiuj nacioj, rasoj aŭ religiaj grupoj, kaj antaŭenigu la agadon de Unuiĝintaj Nacioj por konservado de paco.

(3) Gepatroj havas unuavican rajton elekti la specon de la edukado, kiun ricevu iliaj infanoj.

Artikolo 27. (1) Ĉiu rajtas libere partopreni la kulturen vivon de la komunumo, ĝui la artojn kaj partopreni sciencan progreson kaj ĝinajn fruokojn.

(2) Ĉiu havas rajton je protekto de moralaj kaj materialaj interesoj rezultantaj el eventualaj sciencaj, literaturaj aŭ artaj produktaĵoj, kiujn li aŭtoris.

Artikolo 28. Ĉiu havas rajton je socia kaj internacia organizo, en kiu la rajtoj kaj liberecoj difinitaj en ĉi tiu Deklaracio povas esti plene realigitaj.

Artikolo 29. (1) Ĉiu havas devojon al la komunumo, en kiu, sole, estas ebla la libera kaj plena disvolviĝo de lia personeco.

(2) En la uzado de siaj rajtoj kaj liberecoj, ĉiu estu subigita sole al tiuj limigoj, kiuj estas jure difinitaj ekskluzive kun la celo certigi adekvatan rekonon kaj respekton por la rajtoj kaj liberecoj de aliaj kaj por konformiĝi al justaj postuloj de moralo, publika ordo kaj ĝenerala bonfarto en demokrata socio.

(3) Tiuj ĉi rajtoj kaj liberecoj estas en neniu okazo efektiveblaj kontraŭe al la celoj kaj principoj de Unuiĝintaj Nacioj.

Artikolo 30. Neniu en ĉi tiu Deklaracio estu interpretita kiel implicio, ke aŭ ajn ŝtato, grupo aŭ persono iel ajn rajtas enpreni aĵojn, kiuj celus detrui kiun ajn el la rajtoj kaj liberecoj ĉi-ene difinitaj.

Presita kun speciala permeso de la tradukinto, Ivo Lapenna 1987.